

PÆDAGOGISK TILSYNSRAPPORT 2021

Randers kommune

RANDERS

AFDELINGENS NAVN: Fussingø Naturbørnehave

DAGTILBUDETS NAVN: Dagtilbud Nordvest

DATO FOR AFHOLDT PÆDAGOGISK TILSYN: 15.11.2021

DELTAGERE: Anja Nikolajsen (forælder), Maria Møller (pædagog), Tue Tind (pædagog), Claus Bossow (dagtilbudsleder) og Rikke Futtrup Jensen (pædagogisk leder).

KONSULENT: Maja Kellberg (BFU)

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDHOLD

Indholdsfortegnelse	2
Indhold	2
Indledning	3
Generelt om pædagogisk tilsyn	3
Covid-19	3
PÆDAGOGISK TILSYN I RANDERS KOMMUNES DAGTILBUD 2021	3
Kvalitetsrapport og handleplaner	4
Den styrkede pædagogiske læreplan	5
Generelt om dagtilbuddets arbejde med- og evaluering af den styrkede pædagogiske læreplan	5
Børn i udsatte positioner	6
Sammenhænge	6
Forældresamarbejde	7
Den løbende udvikling af kvalitet	7
Opsummering fra kvalitetsrapporten v. UCN	8
Opsamling + aftaler fremadrettet	9

INDLEDNING

Generelt om pædagogisk tilsyn

Ifølge Dagtilbudsloven har kommunalbestyrelsen pligt til at føre tilsyn med, hvordan dagtilbuddets opgaver bliver løst efter gældende lovgivning samt lokale politiske beslutninger. Det pædagogiske tilsyn har til hensigt at sikre, at der arbejdes med lovgrundlaget, Dagtilbudslovens formål om at understøtte alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i et tæt samarbejde med forældrene.

I Randers kommune varetages det lovpligtige tilsyn af Børn og skoleforvaltningen. Udover det formaliserede pædagogiske tilsyn, foregår der løbende i det daglige samarbejde mellem dagtilbuddene og forvaltningen, et uformelt tilsyn.

Tilsynet fokuserer på kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet. Det pædagogiske læringsmiljø er den sammenhæng børnene indgår i, når de befinder sig i dagtilbuddet og omfatter blandt andet: *Samspillet med- og relationer til personalet og til resten af børnegruppen, legens muligheder og den voksnes rolle i legen, planlagte pædagogiske aktiviteter og hverdagsrutiner, den fysiske indretning på stuen og i dagtilbuddet generelt.*

COVID-19

Tilsynet er foretaget i en periode, hvor dagtilbuddet har været underlagt restriktioner grundet Covid-19. Disse restriktioner påvirker hverdagen i dagtilbuddet og det generelle pædagogiske læringsmiljø. Eksempelvis i forhold til tilgængelighed af materialer og rutiner for forældresamarbejde.

PÆDAGOGISK TILSYN I RANDERS KOMMUNES DAGTILBUD 2021

Børn og Skoleforvaltningen i Randers kommune har i perioden marts 2021 til december 2021 gennemført formaliseret pædagogisk tilsyn i alle kommunale, selvejende og private dagtilbud, samt børnebyerne under skoleområdet.

Det pædagogiske tilsyn i 2021 består af flere dele.

1. En observation a 3 timers varighed foretaget af foretaget af eksterne, certificerede observatører fra University College Nord, act2learn. Observation munder ud i en tilbagemelding og kvalitetsrapport til dagtilbuddet.

2. Tilsynsmøde afholdes i dagtilbuddet
3. Tilsynsrapport offentliggøres på dagtilbuddets hjemmeside.

Denne rapport udgør den skriftlige afrapportering af den samlede proces omkring pædagogisk tilsyn i det enkelte dagtilbud.

KVALITETSRAPPORT OG HANDLEPLANER

Vi ved, at børns trivsel og læring i de første leveår er af afgørende betydning – både for det gode børneliv-nu-og her- og for børnenes muligheder på sigt. Vi ved også, at langt de fleste danske børn i 1-6-års alderen bruger de fleste af deres vågne timer i et dagtilbud.

Dagtilbuddene er derfor en vigtig arena i forhold til at sikre, at *alle* børn trives og udvikler sig. Mangeårig forskning inden for kvalitet i dagtilbud giver os vigtig viden om, hvad børn i 0-6-års alderen har behov for, for at udvikles, trives og lære.

Den høje kvalitet viser sig som konkrete, observerbare tegn i barnets hverdag. Det er disse tegn, der er omdrejningspunktet i den pædagogiske forskningsmetode ITERS-3 og ECERS-3, der er anvendt som metode i observationerne og kvalitetsmålingen i det pædagogiske tilsyn i Randers kommune i 2021.

I alle dagtilbud er der foretaget en observation af 3 timers varighed på en udvalgt stue/gruppe. Udvælgelsen af de observerede enheder er randomiseret.

Baseret på observationen, har UCN udarbejdet en rapport med tilbagemeldinger på dagtilbuddets pædagogiske læringsmiljøer set fra et børneperspektiv. Udover rapporten, har hvert dagtilbud modtaget en mundtlig tilbagemelding fra observatøren.

I afsnittet til sidst i rapporten, Opsummering fra kvalitetsrapporten v. UCN, følger opsummering af anbefalingerne i kvalitetsrapporten¹.

¹ Ved enhver nævnelser af ITERS-3 eller Ecers-3 i projektbeskrivelsen, henvises til: Infant/Toddler Environment Rating Scale®, 3. udg. Udviklet af Thelma Harms, Debby Cryer, Richard M. Clifford, Noreen Yazejian. Udgivet på dansk af Forlaget Hogrefe.

DEN STYRKEDE PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Af Dagtilbudslovens §8, fremgår det at der i alle dagtilbud skal udarbejdes en skriftlig pædagogisk læreplan. Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med afsæt i et fælles pædagogisk grundlag (jf. stk. 3 og 4) samt i 6 udvalgte læreplanstemaer (jf. stk. 4 og 9). Det fremgår endvidere at lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert 2. år, samt at såvel læreplanen samt evalueringen offentliggøres,

Nærværende afsnit omhandler dagtilbuddets arbejde med temaerne i Den styrkede pædagogiske læreplan, samt hvordan dette arbejde er evalueret.

Der tages særligt afsæt i følgende 3 emner: *Børn i udsatte positioner, Sammenhænge og Forældresamarbejde.*

Generelt om dagtilbuddets arbejde med- og evaluering af den styrkede pædagogiske læreplan

Generelt har personalet i Fussingø Naturbørnehave arbejdet meget med den interne rollefordeling i huset og drøftet, hvordan man spiller hinanden gode i hverdagen. Spørgsmålet om hvem af personalet, der er hvor på legepladsen eller hvilket personale, der kører med i naturbussen, er eksempler på, hvor rollefordelingen er blevet tydeligere.

En anden faglig drøftelse vedrører det gode børneliv, og hvordan personalet løbende justerer sig efter den aktuelle børnegrupper behov, optagethed, interesser og nærmeste udviklingszone. Det vil uundgåeligt smitte af på børnegruppen, hvis personalet ikke går i samme retning eller ikke har den samme forståelse af, hvad der kendetegner det gode børneliv.

Personalegruppen er nu godt sammentømret, og det er blevet lettere at tænke højt og give feedback til hinanden uden det skaber forstyrrelser i relationen til kollegaen. Det betyder konkret i hverdagen, at man hurtigt evaluerer på en aktivitet eller et forløb, og derefter foretager en justering, hvis det er nødvendigt.

Læring over hele dagen er et pejlemærke fra læreplanen, som har optaget børnehaven meget. Det viser sig konkret ved, at børnene tilbydes små aktiviteter i løbet af hele dagen eller ved at drøfte, hvordan garderobesituationen bliver en oplagt øvebane for selvhjulpethed i stedet for et hektisk gennemgangssted.

Børnehaven arbejder meget struktureret og har aftalt hvilke voksne, der er på bestemte legegrupper.

Forældrene er meget velkomne til at komme med deres holdninger til den daglige praksis og ikke mindst børnene skal have mulighed for at være deltagende og medskabere af det gode børneliv. F.eks. er der ikke bare en bestemt måde at lave bål på eller klippe julepynt på. Her skal børnene inddrages, så de kan bruge deres fantasi og kreative kompetencer.

Børn i udsatte positioner

Ifølge børnehaven justerer personalet sig, når et barn har behov for ekstra støtte i en kortere eller længere periode. Personalet ser hurtigt, hvem der har behov for hjælp blandt børnene. Barnet tilbydes ofte et scenskift, eller en såkaldt *pædagogisk bagdør*, i de situationer, hvor det er vanskeligt for barnet at honorere de voksnes krav eller håndtere de sociale spilleregler i mødet med andre børn. En *pædagogisk bagdør* kan være en mulighed for at vælge en anden aktivitet, holde en pause eller sidde tæt på en voksen.

Personalet i Fussingø Naturbørnehave bruger i høj grad deres pædagogiske leder til hurtig sparring, hvis der er noget, der kalder på en fælles drøftelse. På tilsynsmødet fremhæver personalet lederens tilgængelighed. En tilgængelighed, der spiller en stor rolle i hjælpen til et barn i en udsat position. Det er ikke tilstrækkeligt med en *tidlig* indsats. Situationen kræver ofte at indsatsen bliver iværksat *hurtigt*.

En tidlig indsats, der gør en forskel, kræver desuden en god dialog med forældrene, hvilket Fussingø Naturbørnehave tager ansvar for at initiere. Der bliver ikke peget fingre af hverken børn eller forældre, og det er vigtigt for personale og ledelse ikke at give op, selvom et barn udviser tegn på mistro over længere tid. Denne måde at støtte børn i udsatte positioner på ligger helt i tråd med intentionen bag den styrkede læreplan.

Sammenhænge

Ledelsesmæssigt udarbejdes der et årshjul, så førskoleperioden er godt organiseret og forberedt i samarbejde med skolen i Bjerregrav.

De børn, der kører med naturbussen, skal i skole forskellige steder, så det er udelukkende til skolen i Bjerregrav, der følger personale med fra børnehaven. I begyndelsen er pædagogerne meget i fokus, men når sommerferien nærmer sig, er de ikke længere nær så synlige.

En god forberedelse til skolen handler dels om, at børnene får et godt kendskab til deres skole. Et solidt fundament i forhold til de sociale kompetencer er en anden vigtig faktor i forberedelsen af børnene.

Børnene i Fussingø Naturbørnehave anvender uderummet meget i det daglige. Naturen giver mere plads til at være barn. Det er muligt at få fingrene i jorden, blive mudret til og lege risikofyldte lege. Da det i højere grad er skolens vilkår at være indendørs end udendørs, har det stor betydning

for børnene i storbørnsgruppen at øve sig i også at fungere godt indendørs. For flere af børnene kan det være svært pludselig at skulle sidde stille på en stol i længere tid ad gangen.

På tilsynsmødet ytres der ønske om at styrke samarbejdet med skolen, da der på nogle områder arbejdes meget forskelligt. Personale og ledelse har en oplevelse af at førskoleperioden er blevet en form for sovepude. Der er ikke nogen garanti for, at børnene nødvendigvis har lært at gå i skole, fordi det bliver d.1/8.

Forældresamarbejde

Det overordnede mål i forhold til forældresamarbejdet skal, ifølge Dagtilbud Nordvests læreplan, opleves både i de små og daglige kontakter og i de mere formelle samarbejdsrum som forældresamtaler og dialogen i forældreråd og bestyrelse.

Af læreplanen fremgår det, at der er konkrete forventninger til personalet i forhold til forældresamarbejdet. Eksempelvis at møde alle forældre med respekt for deres perspektiver på barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse og sikre, at alle forældres perspektiver bliver inddraget i beslutninger om barnets hverdag i dagtilbuddet

På tilsynsmødet fremgår det flere gange, at forældrene er de vigtigste samarbejdspartnere for personalet. Forældrerepræsentanten tilslutter sig dette udsagn fuldt ud.

Der er altid plads til forældrene i børnehaven og man føler sig aldrig forkert, hvis man har spørgsmål til personale eller leder.

DEN LØBENDE UDVIKLING AF KVALITET

Fussingø Naturbørnehave har brugt Ecersrapporten til at blive guidet i den løbende udvikling af kvalitet.

Rapporten har peget på, at børnehaven bl.a. bør arbejde med, hvordan børnene taler med hinanden. Desuden har børnehaven valgt at fokusere på udviklingen af læringsmiljøerne med fokus på læringsaktiviteter. Her tager børnehaven udgangspunkt i den aktuelle børnegruppens nærmeste udviklingszone samt interesser.

Børnenes egne produkter er desuden kommet mere i fokus. Børnenes perspektiv og tanker vil fremover fylde mere i hverdagen. I den sammenhæng nævner personalet et tema som *Eventyrlig natur*. Under dette tema har børnene fundet spændende ting udenfor i naturen og efterfølgende gået hjem og tegnet videre, hvor tingene fra naturen har fungeret som inspiration.

Et andet tema i handleplanen har været understøttelse af en god legekultur indendørs. Hvilke lege finder børnene interessante og hvilke elementer kunne de ønske sig der kom med i eksempelvis rollelegen?

OPSUMMERING FRA KVALITETSRAPPORTEN V. UCN

Opsamling, ECERS-3

Naturbørnehaven er kendetegnet ved at have usædvanligt megen plads indendørs samt adgang til stor legeplads og natur udendørs.

Indendørs er der et stort udvalg af materialer til leg og læring. Det kan overvejes, om indretningen kan optimeres med henblik på bl.a. øgede muligheder for supervision og samspil med børnegruppen. Evt. ved flytning og oprettelse af mere tilgængelige interessecentre, som ligger tættere på køkken- og toiletområdet.

Det kan også overvejes om der er mulighed for et længere tidsrum i fri leg end det var tilfældet ved observationen.

Der er gennemgående en varm og omsorgsfuld atmosfære i børnehaven og et respektfuldt samspil. Personalet har opmærksomhed på børnene som gruppe og som individualiteter. Der foregår mange samtaler mellem børn og voksne, hvor der er en meget høj grad af opmærksomhed på børns sproglige udvikling. Interaktionerne er således generelt af god til fremragende kvalitet.

Personalet organiserer sig godt og er velforberejede på hvad der skal ske. Dette bidrager til en rolig afvikling af overgange for både børn og voksne.

Der ses en svipser i forhold til supervision af legepladsen. Selv om den er at betragte som en undtagelse bør der være opmærksomhed på risikoen derved.

I forhold til læringsaktiviteter ses der en noget svingende kvalitet. Det anbefales derfor at personalet gennemgår læringsaktiviteterne hver for sig og samlet som afsæt for evt. at udarbejde en strategi for, hvor og hvordan kvaliteten af læringsaktiviteterne kan løftes endnu mere.

Med de interaktionelle kompetencer personalet udviser og den læringsorientering der eksempelvis ses i forbindelse med børns sproglige udvikling, er der et godt grundlag til stede for dette.

Personalet kan i denne proces have fokus på om en indsats hovedsageligt skal rette sig mod tilgængelighed af materiale, inddragelse af læringsaktivitet i dagligdagen (eks. skrift, tal) eller mod at personalet øger opmærksomheden på at inddrage læringsaktivitet i hverdagen (eks. matematik i dagligdagen).

I forhold til sundheds- og hygiejneprocedurer er der et godt grundlag for at undersøge, hvad og hvordan der kan gøres med henblik på at løfte kvaliteten et niveau op.

OPSAMLING + AFTALER FREMADRETTET

Tilsynsmødet har givet indtryk af en børnehave i en spændende udvikling. Ecersrapporten fremhæver det relationelle miljø og kalder det *god til fremragende kvalitet*.

Citat fra rapporten:

Interaktionen mellem personale og børn er fremragende. Personalet er respektfuldt overfor børnene, guider dem konsekvent positivt, er støttende og trygge og er meget opmærksomme på børns nonverbale tegn. Der er en varm og afslappet atmosfære og det er gennemgående at børnene mødes med varme signaler (smil, holde om osv.). Der er med meget få undtagelser altid interaktioner mellem personale og børn.

I forhold til punktet læringsaktiviteter anbefaler Ecers at løfte kvaliteten yderligere, hvilket børnehavens handleplan tydeligt afspejler.

Sundhedsprocedurerne kan der også være behov for at give et eftertjek, hvilket meget hurtigt kan løfte kvaliteten et niveau op.

Som ramme for det gode børneliv efterlader børnehaven et dejligt indtryk på tilsynsmødet.

Der er en åben dialog mellem personale, ledelse og forældre. Lydene udefra, der når lokalet, hvor tilsynsmødet afholdes, indikerer at børnene har gang i en god boldkamp i en eller anden form.

Naturen er naturligvis det grundlæggende fundament i den pædagogiske praksis, men det relationelle miljø står skarpt frem og fortæller at her har børn gode børnedage.

Pædagogisk tilsynsrapport 2021

Randers kommune

Børn og Skole

Laksetorvet 1

8900 Randers

www.randers.dk

RANDERS